

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО
АГРАРНИ НАУКИ И ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ
ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА
СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ**

"ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА"

**ВЪВ ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ –
ГР. СТАРА ЗАГОРА**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по Аграрни науки и ветеринарна медицина представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на специалност от регулираните професии „Ветеринарна медицина“ във Ветеринарномедицинския факултет на Тракийски университет – гр. Стара Загора.

Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 2 от ЗВО и чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на специалностите от регулираните професии в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал.3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ – ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 4/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016

IV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 16/12.09.2019
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 18/24.10.2019 г
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	13–15 ноември 2019 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 02/23.01.2020
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 04/19.03.2020
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	Протокол № 05/28.04.2020

Според полученото становище от оценяваната институция, в доклада на ПКАНВМ не са открити фактически несъответствия.

Определената от Акредитационния съвет на НАОА Експертна група по процедурата е в състав:

1. Доц. д-р Симона Ралчева - Селскостопанска академия, ръководител на ЕГ
2. Проф. д-р Георги Георгиев – Лесотехнически университет – гр. София
3. Мирослав Манахилов – студент в Университет по хранителни технологии – гр. Пловдив

Наблюдаващ процедурата от ПКАНВМ: Доц. д.н. Веселин Кутев

Експертната група и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет НАОА (Протокол № 18/24.10.2019 г)

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Предходната акредитация на специалност от регулираните професии 6.4 “Ветеринарна медицина” за ОКС «Магистър», редовна форма на обучение във Ветеринарномедицинския факултет на Тракийския университет – гр. Стара Загора е дадена с решение на Акредитационният съвет на НАОА (Протокол №03/06.02.2014 г.) на основание на обща оценка по критериите 9,68 (девет цяло и шестдесет и осем стотни) и срок на валидност 6 (шест) години. Определен е капацитет на специалността от 1100 (хиляда и сто) студенти. **Формулирана е една препоръка:**

1. Да се подобри връзката с държавната администрация и съсловните организации за осъществяване на реална обратна информация относно реализацията на завършилите студенти. *Срок: постоянен, с ежегодно отчитане*

За изпълнение на препоръката са предприети следните действия:

1. Ръководството на ВМФ провежда среща с ръководството на Националната агенция по безопасност на храните през май 2014 г., като се взема решение взаимно да се информират относно възможностите за привличане на новозавършилите студенти в системата на държавния контрол на храните и държавните ветеринарни структури, свързани със здравеопазването на животните, граничния контрол, контролът на ветеринарномедицинските продукти и международната ветеринарна дейност.
2. Открити са две нови специалности - „Ветеринарна администрация“ и „Санитарна микробиология и безопасност на храните“ след положително оценен проект за откриване на ПН 6.4. „Ветеринарна медицина“ с решение на ПКАНВМ към АС на НАОА от 14.07.2016 г. (Протокол №09).
3. Предприети са действия за укрепване на връзките с Български ветеринарен съюз.
4. ВМФ домакинства прояви на съсловната организация и поддържа контакти с нейното ръководство, както на национално, така и на регионално ниво.

Препоръката е изпълнена.

Постоянната комисия по САНК на заседание от 31.05.2018 г. въз основа на анализа на изискуемия доклад на висшето училище и приложения доказателствен материал е приела доклад по изпълнение на препоръката, че Тракийският университет - гр. Стара Загора изпълнява препоръката, формулирана в решението на Акредитационния съвет от 06.02.2014 г. (протокол

№ 3).

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО¹.

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

1.1. При обучение в професионално направление 6.4. „Ветеринарна медицина“ се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище.

1.1.1. Мисията и задачите на ВМФ са свързани с подготовката на високо квалифицирани специалисти с висше образование по образователно-квалификационна степен „МАГИСТЪР“ и образователно-научната степен „ДОКТОР“ според световните тенденции, европейските изисквания и потребностите на страната. В условията на нарастваща конкурентна среда ВМФ се стреми да реализира политики, реално насочени към осъществяване на следните **стратегически цели**:

- Утвърждаване на ВМФ като водещ национален образователен и изследователски център в областта на ветеринарната медицина в Р България.
- Създаване на условия за настъпателно и устойчиво използване на върховите технологии при обучението на студентите, докторантите и специализантите в професионално направление.
- Стремех към възможно най-висока оценка на ВМФ от Европейският експертен комитет за ветеринарномедицинско образование.
- Организиране и провеждане на висококвалифицирана диагностична, лечебно - профилактична, консултативна, експертна, издателска, информационна и др. видове дейност.
- Непрекъснато усъвършенстване на системата за осигуряване и поддържане качеството на обучение и перманентна атестация на преподавателския състав.
- Реализиране на сътрудничество в областта на обучението на студенти и докторанти, разработване на съвместни научни и приложни проекти и иновации с други български и чуждестранни университети, научни институти,

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

културни и просветни организации, както и с представители на неправителствени организации, фондации и др.

1.1.2. Във ВМФ е разработена система за набиране на данни и изготвяне на периодичен анализ на резултатите от прилагането на методите на преподаване и оценяване. Тази система пряко кореспондира със системата за качество на обучение, изградена в ТрУ. Събирането на данни, техният анализ и синтез се осъществява от *Комисията по учебна дейност* и от *Комисията по качество на обучението*. Правят се периодични анонимни анкетни проучвания, като във *анкетните карти* са включени въпроси, чрез които студентите изразяват мнението си относно търсенето на образователния продукт на ВМФ, както и относно нивото на обучение.

1.1.3. ВМФ осъществява активни вътрешни взаимодействия с останалите университетски структурни звена - факултети, департаменти, учебно-опитно стопанство и др. Най-активни са връзките на ВМФ със звената, осъществяващи дейности в областта на медико-биологичните и аграрните науки.

Като национално значимо образователно и научно средище ВМФ успешно се интегрира с други държавни и ведомствени единици, чиито дейности кореспондират с неговите основни функции. Така ВМФ има контракт за партньорство с компетентния национален орган по здравеопазване на животните и контрола върху безопасността на храните – Българската Агенция по Безопасност на Храните (БАБХ). Факултетът чрез свои преподаватели участва в експертни съвети към Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ). Той има сключен контракт за съвместни действия и партньорство с Центъра за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ) и освен това партнира тясно и с редица неправителствени организации, професионални и съсловни сдружения, като Българския ветеринарен съюз (БВС), Сдружението на фирмите, производители и вносители на ветеринарномедицински продукти, Съюза на ветеринарните лекари в България и др.

Резултати от проверката:

В условията на нарастваща конкурентна среда ВМФ се стреми да реализира политики, реално насочени към осъществяване на своите стратегически цели и задачи, следвайки неотклонно утвърдените мисия, цели и задачи.

Организацията, управлението на обучението е подчинена на институционалната система за управление на качеството. В ТрУ действа „Система за контрол на качеството на обучението и на академичния състав”. Контролът върху дейността на системата за управлението на качеството е непрекъснат и се извършва чрез вътрешни и външни одити. Политиката по осигуряване на качеството на обучение е достъпна чрез официалната Web-страница на Университета (<http://uni-sz.bg/truni6/>).

ВМФ осъществява активни вътрешни взаимодействия с останалите университетски структурни звена и други държавни и ведомствени единици (БАБХ, МЗХГ, ЦОРХВ, БВС), чиито дейности кореспондират с неговите основни функции. Тези взаимодействия се изразяват изследователски проекти, общи образователни програми, научни форуми, дискуссионни активности по глобални аспекти на образованието и науката, а също и по конкретни направления.

1.2. Управление на качеството на образованието

1.2.1. Учебно-преподавателската дейност във ВМФ е поставена под непрекъснат административен контрол, осъществяван на принципите на академичната йерархия, законосъобразност, работещи вътрешни правила и принципи, както и университетски традиции. Силна страна в организацията на управлението на ВМФ е изградената **Система за контрол на качеството**.

Инструментариумът за гарантиране качеството на обучението във ВМФ пряко кореспондира с основните постулати, залегнали в *Наръчник по качеството*. В него са конкретизирани и детайлизирани различните елементи на *Системата за управление на качеството (СУК)* в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование в Р България.

За реализиране на политиките по осигуряване и гарантиране на качеството на подготовка на студентите и специализантите във ВМФ са приети няколко основни приоритети, а именно:

- Контрол върху качеството на дейностите, свързани с осъществяване на обучението.
- Контрол върху системата за гарантиране равнището на академичната подготовка на студентите.
- Контрол върху системата за трансфер на кредити и на системата за студентска мобилност.
- Контрол върху системата за участие на студентите в научноизследователската дейност.
- Контрол върху качеството на административното обслужване на студентите.
- Контрол върху качеството на дейностите по осигуряване на материално-техническата и технологична среда за обучение.
- Контрол върху системата за проследяване на реализацията на специалистите завършили университета и върху системата за обратна връзка с работодатели и потребители на кадри.

Важен елемент на системата за гарантиране на качеството на обучение във ВМФ е още *„студентската оценка за качеството на преподаване“*. Този елемент е регламентиран в *„Правила и процедури за проучване на студентската оценка за качеството на преподаване“*. Провеждат анонимни анкети, в които се

анкетират средно около 100 студенти през зимния и летен семестър.

Всеки преподавател получава справка за резултатите от студентската оценка и може да я ползва като коректив в бъдещата си работа. Важен елемент от дейностите за управление на качеството на обучение е и въведената информационна система INFOTRUE която, поддържа персонални данни за всеки студент - от неговото състояние на входа на висшето училище през цялостното му студентско положение до издаването на дипломата за завършено висше образование.

1.2.2. В ТрУ действа Етичен кодекс, в който са описани подробно ценностите на университетската общност, като стандарти за поведение и начините за идентифициране на етични проблеми и конфликти в т.ч. и във ВМФ. За нарушенията на Етичния кодекс се носи морална, а не дисциплинарна отговорност, освен в случаите, когато нарушението на моралната норма съвпада с административно или трудово нарушение, за което се изисква дисциплинарна отговорност. Студент, докторант или специализант се отстранява за определен срок от университета при опит за полагане на изпит с измама.

През акредитирания период не са документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, както и за санкциониране на изпитни измами.

Резултати от проверката:

Институционалната система за качество е определящ фактор в цялостната дейност на специалност „Ветеринарна медицина“. Учебно-преподавателската дейност е поставена под непрекъснат административен контрол. Важен елемент на системата за гарантиране на качеството на обучение във ВМФ е *„студентската оценка за качеството на преподаване“*.

В ТрУ действа Етичен кодекс, в който са описани подробно ценностите на университетската общност като стандарти за поведение и начините за идентифициране на етични проблеми и конфликти. През акредитирания период не са документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, както и за санкциониране при изпитни измами.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

2.1. ВУ извършва обучение по професионалното направление/специалността от регулираните професии като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при

съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни.

2.1.2. Съобразно изискването на чл. 39, ал. 2 от ЗВО, обучението по специалността се провежда по учебна документация, която обхваща квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес. Учебната документация е разработена в съответствие с изискванията на ЗВО и целите на Стратегията за развитие на висшето образование в Р. България за периода 2014 - 2020 г. и съгласно Наредба за държавни изисквания от ДВ, бр. 9 от 2 февруари 2016 г. Концептуално тя е ориентирана към добрите практики на водещите в страната и в Европа университети, като с последните се поддържат традиционни контакти.

Учебната документация се актуализира периодично като се осъвременяват тематичните единици, учебното съдържание се съгласува с изискванията на потребителите, ползва се опита на други ВУЗ и т.н. Разработването и актуализирането на учебната документация се реализира от: **Комисия по учебна дейност, Катедрен съвет, Факултетен съвет и** накрая от **Академичен съвет**, който утвърждава квалификационни характеристики и учебни планове по предложение на ФС.

Учебният план на факултета кореспондира напълно с мисията на университета и е отражение на целите. При разработването му са спазени изискванията за общ хорариум, посочени в Наредба за държавни изисквания от ДВ, бр. 9 от 2 февруари 2016 г. Освен него учебният план фиксира и разпределението по учебни дисциплини, видът и сроковете на обучение, а също и формата на заключителен контрол. В учебния план са определени още формата и продължителността на обучението; наименованието и хорариумът на всяка учебна дисциплина по семестри и вида на студентска заетост (аудиторна и извънаудиторна). В него са фиксирани още броят на кредитите по учебни дисциплини и общо; видът, наименованието и продължителността на практиките; и държавните изпити.

Съгласно Наредба № 21 от 2004 г. за прилагане на Система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища се присъждат общо **360** кредита по Европейската система за трансфер на кредити (ECTS), от които **300** кредита за аудиторна и извънаудиторна заетост за изучаваните дисциплини и **60** кредита за преддипломен стаж и дипломиране.

Процедурите за разработване, одобряване, наблюдение, актуализиране и контрол на учебната документация са регламентирани с Правилник за устройство, дейност и управление на ТрУ, Правила за учебната дейност на ТрУ; Правилник за устройство, дейност и управление на ВМФ; Система за натрупване и трансфер на кредити; Система за управление на качеството, които са в пълно

съответствие с изискванията на ЗВО и свързаните нормативни актове.

Учебният план е съставен в съответствие с изискванията, заложи в Директива 2013/55/EU, допълнена от 2013/55/EU и на Регламент (ЕС) №1024/2012 относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар (Регламент за ИСВП) (ОВ, L 354, 28.12.2013 г.), като включва всички групи дисциплини, изброени в нейния анекс V.4.1., което позволява на изхода да са придобити необходимите умения на първия ден.

Реализацията на административния контрол по учебната работа се осъществява в съответствие с разработена нарочна *Инструкция в системата за управление на качеството в ТрУ*.

Учебният план на ВМФ отговаря на критериите, заложи в Националната квалификационна рамка на Р България, като са съобразени изискванията за степента „Магистър“ със съответните нива на Европейската квалификационна рамка (ЕКР), Рамката на квалификациите на Европейското пространство за висше образование (КРЕПВО) и съответният цикъл на ISCED. Планът е подчинен на изискванията на Закона за висше образование (ЗВО) и е изработен в съответствие с критериите, заложи в Наредбата за държавни изисквания за придобиване на висше образование на ОКС „магистър“ по специалността „Ветеринарна медицина“, приета с постановление № 17 от 28 януари 2016 г. Тя е основополагащ документ, защото в нея е въплътена държавната политика в сферата на обучението по ветеринарна медицина, във връзка с факта, че професията ветеринарен лекар е една от малкото държавно регулирани професии. *Избираемите дисциплини са 24 на брой и са разпределени през целия курс на обучение.*

ПК реши, че установеното наличие на припокриване на част от материала, залегнал в отделните учебни програми на изучаваните дисциплини, не бива да се отчита само като недостатък, тъй като в различните дисциплини той се разглежда в различен контекст и по този начин осигурява приемственост в обучението. В Комисията по учебна дейност своевременно са предприемани мерки за отстраняването на излишните теми, невключените теми и липсата на съответствие, както и други пропуски.

При изготвянето на учебната документация стриктното съобразяване с Регламент(ЕС) №1024/2012 относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар (Регламент за ИСВП) (ОВ, L 354, 28.12.2013 г.).

Съпоставянето между основните функции на ВМФ и принципите, залегнали в Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по тази специалност разкрива пълна адекватност по отношение на целите и задачите на специалността с образователно-квалификационна степен „МАГИСТЪР“.

2.1.2. Действащата учебна документация се анализира и обновява, като се взема предвид студентското мнение, мнението на потребителите работодатели и съвместимостта с документацията от европейското пространство на висшето образование. Процентно разпределение по сфери на дейност на работодателите, участвали в анкетното проучване на ВМФ през 2018 г. е както следва: БАБХ – 50%; бизнес среди 21,43%; работодатели от животновъдни обекти – 21,43%; НПД – 7,14%. На база на проведения анализ на данни въвежда промени в темите, хорариума, извънаудиторните ангажименти, материали в електронен курс във виртуална среда и практическа част за работа в аудиторна и извънаудиторна заетост на студентите. На базата на проведените анкети сред потребителите на кадри от професионалното направление, най-високо ценени са съчетанието от теоретични знания и практически умения (28,58%), както работа в екип, комуникация с клиенти, компютърни и чуждоезикови компетенции и др., посочени едновременно като повече от един отговор -57 % (Фиг. 1).

Добрата професионална подготовка на студентите се осигурява чрез различните форми на практическо обучение както следва:

Задължително външно практическо обучение:

1. След завършване на VI семестър

Целта на практическия стаж след завършването на 6-ти учебен семестър е студентите да се запознат с практическите дейности, касаещи храненето и диететиката на животните, ветеринарно-санитарния контрол на фуражите, зоохигиенните практики в животновъдните обекти, организацията и техниките на селекционно-развъдните дейности. Това обучение включва и ангажиране на студентите в провеждането на масови профилактични и лечебни мероприятия. По време на този стаж те изучават още се специфичните за фермата заболявания, най-чести интоксикации, както и подходите при организирането на дейностите по превенция. Практиката се провежда в животновъдни ферми, експериментални станции, земеделски кооперации, частни животновъдни обекти, с продължителност: 4 седмици (20 дни, 160 часа). Защита на практиката се извършва преди записването на следващата учебна година, след представяне на отчетен доклад, който включва ежедневник и служебна бележка, заверена с подписа и печата на ветеринарния лекар от фермата. Провежда се събеседване с комисия от преподаватели от катедра „Общо животновъдство“. Студентите с отрицателна оценка на практиката нямат право да продължат през следващия семестър.

Чуждестранните студенти могат да преминат половината от практиката си в родината си без финансови ангажименти за ВМФ.

След завършване на VIII семестър

Тази практика е да се затвърдят и разширят практическите умения на студентите, придобити в клиничното обучение до края на осми семестър.

Провежда се във ветеринарни клиники и/или регионални ветеринарни практики. В края на периода на обучение те представят документите от практиката, въз основа на които се издава официално удостоверение за провеждането ѝ. Продължителността е 4 седмици (20 дни, 160 часа).

Защита на практиката: Извършва се след събеседване между студента и комисия, която разглежда представените документи и задава въпроси. Комисията се състои от двама преподаватели от клиничните катедри. На студентите с отрицателна оценка не се разрешава да продължат обучението си през следващия семестър.

Преддипломен стаж след завършване на X семестър (V курс)

Преддипломният стаж има за цел да затвърди и разшири практическите навици, похвати и умения на студентите, получени при овладяване на клиничните и приложни дисциплини през време на целия им курс на обучение и външното практическо обучение след VIII семестър. Освен това чрез него се преследва адаптиране на бъдещите ветеринарни лекари към условията на очакващата ги професионална практика. Съгласно Единните държавни изисквания за придобиване на магистърска степен по специалността „ветеринарна медицина“ продължителността на преддипломния стаж е **12 седмици**.

Начин на провеждане: Първата част от преддипломния стаж протича в ОДБХ. Желателно е първите 10 работни дни стажантите да посетят обектите, посочени в разделите, касаещи контрол на храните. Следващите 10 работни дни практическото обучение продължава в регионални или в районни центрове, при общинските (официалните) лекари.

Втората част на стажа е **4 седмици** и трябва да бъде проведен в частни ветеринарни клиники за дребни животни, а третата част има същата продължителност и се провежда голям животновъден обект (работа с продуктивни животни).

През втората и третата част на стажа на чуждестранните студенти се разрешава да практикуват в родните си страни, като задължително изпълняват програмата на стажа, а след завръщането си удостоверяват с документ присъствието си във ветеринарна клиника. Факултетът не поема никакви финансови ангажменти към такива чуждестранни студенти.

Защита на преддипломния стаж: Всички доклади от ОДБХ се представят за проверка на една комисия с оглед контрол и по-добра преценка работата на стажанта. Заверката и оценката на преддипломния стаж се извършва след лично явяване, разговор и защита на стажа пред комисия. Съставът на комисията включва председател (хабилитирано лице) и 5 преподаватели. Отчетите и дневниците се предоставят и ползват за справки от комисииите, провеждащи държавните изпити и могат да влияят върху крайната оценка на

изпита.

През 2016 г. стартира и участието на ВМФ в изпълнение на проект BG05M2OP001 – 2.002-0001 „Студентски практики”, съфинансиран от Европейски социален фонд по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. По този проект от ВМФ са се регистрирали 430 студенти от I до V курс. Регистрираните фирми са 47 броя, а сключилите договор са 22.

Факултетът осигурява възможност за практикуване с животински вид по избор на студентите на доброволен принцип, след предварително записване при отговорника на Биобазата.

Практическо обучение по безопасност на храните / обществено здраве

Обучението на студентите по хигиена и контрол върху безопасността на храните е свързано с посещения в добивни и преработващи предприятия за храни от животински произход. За тази цел ВМФ има сключени договори с 2 кланици и 2 млекопреработвателни предприятия. Учебната програма по Хигиена и технология на месо и месни продукти осигурява 3 обучителни сесии по 3 часа всеки, т.е. 9 часа за запознаване със структурата на кланицата, технологията на клане и месопреработката. Всички студенти се обучават в рамките на 16 седмици. Практическите занятия по технологията за клане на домашни птици се провеждат в кланицата за птици. В края на последния 10-и учебен семестър студентите провеждат двудневен пътуващ семинар, по време който също посещават няколко предприятия за производство и преработка на месо. ВМФ има 9 бр. сключени договори с предоставящите ВПО институции.

2.1.3. Във ВМФ е утвърдена стройна система за перманентен контрол за проверка и форми и за оценка на знанията и уменията на студентите. Тя се базира на правила, които се определят в учебните програми на изучаваните дисциплини. Според тях основна форма на оценяване на знанията са текущите семестриални изпитите, които са писмени, освен в случаите, когато спецификата на учебната дисциплина и/или модул изисква друг подход.

За оценяване на предклиничните практически умения на студентите, всяка катедра във ВМФ разработва и публично оповестява *Система за провеждане и оценяване на практически изпити*. Тази система може да включва тест, орална презентация, както и самостоятелно изпълнение на практически задачи.

Учебният план на ВМФ е наличен на уебстраницата на факултета. В него по семестри са описани изпитите за целия срок на следване. Провеждането на изпитите и оценяването са регламентирани в правилниците на университета и факултета, до които студенти и преподаватели имат постоянен електронен достъп. Начинът на формиране на оценките по отделните дисциплини също детайлно е описан във всяка програма по съответната дисциплина.

До изпит се допускат студенти, които са отработили всички практически

занятия и изискуемата по всяка дисциплина част от лекционния материал. Оценките от практическите изпити и текущите и крайни тестове са валидни за последващите поправителни и ликвидационни сесии.

Курсът на обучение завършва с държавен изпит. Изпитът се провежда от държавна изпитна комисия по разработен от нея конспект. Конспектът се актуализира при промяна на учебните планове и се приема от ФС.

2.1.4. Факултетът е дългогодишен член на Европейската асоциация на висшите ветеринарни учебни заведения (EAEVE) и се вписва активно в процедурите по регулярно оценяване. ВМФ поддържа действени партньорски отношения с редица европейски ветеринарномедицински училища. ВМФ като самостоятелно структурно звено имат сключени двустранни договори с редица университети и организации в Европа, Америка и Азия, които са ориентирани към ОКС „Магистър“. От 2014 г. обучението в ОКС магистър „Ветеринарна медицина“ се провежда и на английски език, като са записани студенти от 15 различни държави в Европа и извън Европа. Това налага учебните програми периодично да се актуализират и съпоставят с програми и учебни планове от европейските университети.

В ТрУ действат изградени „Правила за признаване на периоди на обучение, базирани на системата за трансфер на кредити“. Те стоят в основата на обмен на студенти между висши училища в Европейския съюз и извън него по програма „Еразъм +“, както и други двустранни договори за сътрудничество. Към настоящия момент ВМФ е установил партньорства с повече от 35 сродни образователни и научни институции в Европа.

2.1.5. Изработването, оценяването и утвърждаването на програмите за обучение се извършва от катедрен съвет, факултетен съвет и академичен съвет. Във ВМФ действа постоянна Комисия по учебна дейност.

В Наръчника за качество на обучението е включено „Проучване на студентското мнение“, по специално направени анкетни карти за усъвършенстване на учебните планове, учебните програми, изпитните процедури, методите на преподаване и др.

2.1.6. Двустранното сътрудничество е ползотворно и за двете страни, свидетелство за което е анкетно проучване през 2018 г., според което големият дял от работодателите (57,15 %) са заявили, че възпитаниците на ВМФ са конкурентоспособни на пазара на труда и допринасят за развитието и напредъка на града и региона, а други работодатели (42,85 %) - и за страната.

Актуализацията на учебния план и учебните програми е пряко следствие от промените в нормативната база на европейско и национално ниво. Приетият учебен план и актуализираните учебни програми (57 задължителни и 24 избираеми) са съобразени изцяло с Наредбата за държавни изисквания за придобиване на висше образование на ОКС „магистър“ по специалността

„Ветеринарна медицина“, приета с постановление № 17 от 28 януари 2016 г. ВМФ набира и анализира информация за реализирането и развитието на завършилите студенти от професионалното направление. Обратната връзка и проследяемост на завършилите студенти се извършва чрез срещите с ръководството на БАБХ и нейните регионални дирекции, както и от ръководствата на съсловните организации - БВС и СВЛБ и техните регионални структури и подразделения.

2.1.7. Разработването и утвърждаването на учебната документация се реализира в съответствие с действащата нормативна уредба – ЗВО, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на ОКС "магистър" /ПМС 162/, Правилник за устройство и дейност на ТрУ и Правила за учебната дейност на ТрУ, Наръчник по качеството. Учебният план за специалностите в направление 6.4. е съставен в съответствие с изискванията, заложиени в директива 2013/55/EU, допълнена от 2013/55/EU, като включва всички групи дисциплини изброени в нейния анекс V.4.1., което позволява на изхода да са придобити Умения на първия ден.

Резултати от проверката:

ПК установи, че учебният процес по специалността „Ветеринарна медицина“ се извършва по документация, разработена съгласно изискванията на националните и международни стандарти, съществуващите законови и университетски правила и разпоредби. Към учебната документация се включват: квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми по дисциплините и ежегоден график на учебния процес.

Действащата учебна документация се анализира и обновява, като се взема предвид студентското мнение, мнението на потребителите работодатели и съвместимостта с документация от европейското пространство на висшето образование. Съществена роля в този процес има водещият на учебната дисциплина, който анализира данните от обратна връзка от студентите, обратна връзка от завършилите студенти и обратна връзка от работодателите.

Учебният план на ВМФ е наличен на уебстраницата на факултета. В него по семестри са описани изпитите за целия срок на следване. Провеждането и оценяването са регламентирани в правилниците на университета и факултета, до които студенти и преподаватели имат постоянен електронен достъп. Учебният план е разработен в съответствие с [Национална квалификационна рамка](#) на Р България, приета от MOMH февруари 2012 г. При разработване на учебния план са проучени планове от сродни специалности на висши училища в страната и чужбина.

Обучението се реализира в условията на продължаващо европейско интегриране като изцяло се възприемат всички основни характеристики на

общоевропейския образователен модел и принципите и насоките на европейското образователно и научно пространство. Факултетът е дългогодишен член на Европейската асоциация на висшите ветеринарни учебни заведения (EAEVE) и се вписва активно в процедурите по регулярно оценяване.

Във ВМФ действа постоянна комисия по учебна дейност. Предложената от водещия преподавател или катедра учебна програма се разглежда и обсъжда на заседание на учебната комисия, която дава указания или предложения за корекции и актуализации. Утвърждаването на предложенията на комисията в решения за актуализация или корекция се прави на Факултетен и Академичен съвет.

Действащата учебна документация периодично се анализира и обновява, като се взема предвид студентското мнение, на потребителите на кадри и съвместимостта ѝ с документация от европейското пространство на висшето образование. Мнението на фирмите-потребители на кадри се отразява чрез попълване на: анкети, становища, протоколи или чрез обсъждане на работна среща.

Въведена е процедура за определяне в съответствие с националните и институционални нормативни изисквания на структурата на учебните планове, наименованията и съдържанието на дисциплините, общият брой на кредитите и разпределението им между задължителните и избираемите дисциплини, необходими за успешно дипломиране на студентите. Комисия по учебна дейност на ТрУ и Комисия по учебна дейност на ВМФ чрез членовете си перманентно следят за промени в законодателството на България и законодателството на Европа.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

3.1 Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление/специалност от регулирани професии.

3.1.1. Обучението е насочено към прилагане на дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на участниците в процеса на обучение. Разработена е система от правила и дейности за активизиране на участниците в учебния процес да прилагат модерни методи за обучение и комуникация. Тя е насочена към интензифициране на учебния процес чрез мотивиране на академичния състав, развитие на формите и начините за достъп до официална информация от обучаващите се, стимулиране на взаимодействието между

студенти и преподаватели, подобряване на възможностите на студентите да развиват допълнителни умения, допринасящи за тяхната социална интеграция в обществото, чрез развитие на клубната структура по интереси и изява на личностните качества и умения.

3.1.2. В хода на обучението по специалността „Ветеринарна медицина“ на студентите се дава избор на възможност за извършване на редица практически насочени дейности в аудиторна и извънаудиторна форма на заетост, като изискване за събиране на необходимия брой кредити (ECTS).

Възможност за подобряване качеството на обучението чрез усъвършенстване практическите умения на студентите, се явява стартираният през 2016 г. Проект BG05M20P001-2.002-0001 на МОН „Студентски практики – Фаза 1”, финансиран от ОП НОИР. Той се изпълнява в партньорство с всички 51 висши училища в България. Общо за периода на изпълнение на проекта във ВМФ са сключили договор и провели своята подготовка в реална работна среда 402 студента.

Съгласно чл. 70 от “Правилник за устройство, дейност и управление на ВМФ”, преддипломните стажове са неотменна част от учебния процес.

3.1.3. От направените анализи на резултатите от студентската оценка за качеството на преподаване, може да се направи извода, че над 56% от анкетиранияте студенти приемат седмичния разпис на учебните занятия като приемлив по отношение на време и последователност на аудиторните занятия (лекции, семинарни, практически, лабораторни). Над 80 % от практическите занятия включени в учебната програма се посещават от 91,30 % от респондентите, докато за лекции посещаемостта според 43,05% от анкетиранияте варира между 60 – 80%.

Сумарно, над половината от анкетиранияте студенти смятат, че техните знания биват оценявани обективно по време на текущ и заключителен контрол по отделните дисциплини – 40% от респондентите с отговор „по-скоро да“ и други 15 % с отговор „да“.

3.1.4. Регламентът за полагане на изпити и оценяване на студентите се базира на ЗВО – чл.44, ал.2, които са отразени в „Правилник за устройство, дейност и управление на ТрУ и „Правилата за учебна дейност”. Критериите за оценка на знанията на студентите са разработени във всяка учебна програма и са налични на български и английски език във всяка катедра в Учебен отдел на ВМФ. Студентите се запознават с тях от преподавателя, който провежда аудиторните занятия.

Във факултета се прилага непрекъснат текущ контрол и тестова система за оценка на усвояване на знанията от студентите.

3.1.5. Обучението по дадена дисциплина завършва със семестриален изпит, провеждан от лекторите водещи дисциплината. Оформянето на

окончателна оценка се извършва на основа резултатите от текущ контрол, колоквиум, практически и теоретичен изпит.

Обучението в ОКС „магистър” завършва с държавен изпит пред комисия, в която участват най-малко трима хабилиитирани преподаватели, назначени със заповед на Ректора. Всеки абсолвент има право на редовна и поправителна сесия. Държавните изпитни сесии са два пъти през годината.

3.1.6. Системата за периодичен анализ и огласяване на резултатите от прилагането на методите на преподаване и оценяване качеството на образователния процес във ВМФ включва три основни компонента:

- **Първи компонент** - Анализират се и се огласяват резултатите от всяка изпитна сесия..

- **Втори компонент** - Периодично се анализират и огласяват обобщените резултати от ежегодните проучвания на мнението на студентите за качеството на преподаване, които са основни индикатори за ефективността на учебния процес.

- **Трети компонент** – Въведени са процедури за огласяване на критериите за оценяване на знанията на студентите по всяка дисциплина и на календарните планове за разпределението на учебния материал по дисциплини и специалности.

3.1.7. Съгласно чл. 3 от „Правила за учебна дейност на ТрУ”, Академичният съвет на ТрУ утвърждава комисии, една от които е по социално-битови въпроси. В състава на комисията има представители и на студентите от основните звена на ТрУ, определени от Студентски съвет. В ТрУ съществуват „Правила за разглеждане на жалби от студенти“, които са приети с решение на Академичния съвет на ТрУ с Протокол №10/25.01.2017 г. Всеки студент има възможност да изрази своето мнение, сигнал или предложение като подаде молба, жалба или под друга форма уведомление, по въпроси свързани с обичайните за академичната институция дейности – образователни, научни, административни, битови и др.

ПК отбеляза, че постъпилите в звената през 5-годишния период жалби от студенти са свързани предимно с организацията на учебната дейност (разписи на занятия, недостатъчен брой изпитни дати и др.). Всички основателни искания на студентите са били удовлетворявани от отговарящите длъжностни лица. Няма постъпили жалби на студенти срещу преподаватели на факултета.

Резултати от проверката:

Студентите се обучават съгласно образователната мисия, цели и задачи. При учебния процес са спазени изискванията на Европейската квалификационна рамка и Национална квалификационна рамка. Разработена е система от правила и дейности, насочена към интензифициране на учебния процес чрез

мотивиране на академичния състав, развитие на формите и начините за достъп до официална информация от обучаващите се, стимулиране на взаимодействието между студенти и преподаватели, подобряване на възможностите на студентите да развиват допълнителни умения, допринасящи за тяхната социална интеграция в обществото, чрез развитие на клубната структура по интереси и изява на личностните качества и умения.

На студентите се дава възможност да извършват редица практически дейности в извънаудиторна форма. Възможност за подобряване качеството на обучението и усъвършенстване практическите умения на студентите е Проект „Студентски практики – Фаза 1” финансиран от ОП НОИР. Общо за периода на изпълнение на проекта във ВМФ са сключили договор и провели своята подготовка в реална работна среда 402 студента.

Като възможност за стимулиране интереса на студентите към учебния процес и разширяване на знанията им, се използват различни форми на извънаудиторна заетост.

Сумарно, над половината от анкетирания студенти смятат, че техните знания биват оценявани обективно по време на текущ и заключителен контрол по отделните дисциплини – 40% от респондентите са с отговор „по-скоро да“ и други 15 % - с отговор „да“.

Анкетните проучвания за мнението на завършилите специалността показват, че образователните програми са модерни, а от гледна точка на професионалната им реализация, обучението е ефективно.

Като възможност за стимулиране интереса на студентите към учебния процес и разширяване на знанията им, се използват различни форми на извънаудиторна заетост - съвременни форми на самостоятелна работа на студентите (изготвяне на протоколи и реферати; писмени тестове; разработване на самостоятелни практически задачи с изследователски характер).

Обучението по дадена дисциплина завършва със семестриален изпит, провеждан от лекторите водещи дисциплината.

Обучението в ОКС „магистър” завършва с държавен изпит. Държавният изпит е пред комисия, в която участват най-малко трима хабилитирани преподаватели, както и представители на работодателите, браншовите организации и студентите.

Преподавателите са задължени всеки семестър да поставят на видно място в учебните зали както календарните планове за разпределението на учебния материал по извежданите дисциплини, така и критериите за оценяване на знанията на студентите по тези дисциплини. Организирането на процеса на обучение се гарантира чрез текущ мониторинг и периодичен анализ на мнението на студенти, дипломирани студенти и потребители на кадри.

ПК отбеляза, че през акредитирания период всички основателни искания на

студентите, свързани предимно с организацията на учебната дейност са били удовлетворявани. Няма постъпили жалби на студенти срещу преподаватели на ВМФ.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И СЕРТИФИЦИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

4.1 Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление/ специалност от регулирани професии, развитие, признаване и сертифициране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

4.1.1. Условието и редът за прием на студенти се отразяват в Справочник за кандидат-студенти, който се актуализира всяка година. В него се публикуват правилата за прием и необходимата информация за кандидат студентите: описание на специалностите; адреси за подаване на документи за приемни изпити и за записване; дати за провеждане на предварителните и редовни изпити и др. Справочникът се разпространява безплатно и е наличен в сайта на ТрУ. За привличане на студенти в магистърските програми се използват посещения в Областни дирекции по безопасност на храните (ОДБХ), организиране на съвместни мероприятия с БАБХ и ОДБХ.

Рекламни материали и актуална информация за предстоящата кандидатстудентска кампания се разпращат в над 1100 училища в страната. Шест месеца преди стартирането на кандидатстудентската кампания до 250 трудови борси в страната се изпращат писма с рекламни материали и актуална информация за специалностите, които се изучават в него. ТрУ респ. ВМФ сключват договори за реклама с редица регионални и национални печатни и електронни медии. Преподаватели и студенти от ВМФ посещават средни училища в страната и презентират специалностите от ТрУ.

Чуждестранните граждани се приемат съобразно реда на междуправителствени спогодби, актове на МС и чл.95 на ЗВО. През акредитирания период нараства броят на чуждестранните студенти във ВМФ – от 47 бр. през 2014/2015 г. до 91 бр. през 2019/2020 г.

Приемането на студенти за обучение срещу заплащане се осъществява в рамките на определения от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) капацитет на специалността “Ветеринарна медицина“, но не повече от 10 % от него.

4.1.2. ТрУ е член на Европейската асоциация на университетите и Международната асоциация на университетите, води политика за осигуряване на качество в образованието, чрез прилагане на

ВМФ е член на Европейската асоциация на ветеринарните училища, причина за отстояване и изпълнение на общоприетите принципи и критерии за придобиване на висше ветеринарномедицинско образование в страните на ЕС в съответствие с утвърдените стандартни оперативни процедури.

В специалност „Ветеринарна медицина“ за периода 2014-2018 г. са записани общо 7 студента прехвърлени от други ВУЗ във 2, 3 и 4 курс.

4.1.3. ВМФ успешно е приключил процедура за акредитация по европейски стандарти през 2015 г.

За студентите във ВМФ е разработена система, осигуряваща възможност за мобилност както у нас, така и в страните от Европейския съюз и извън него. Основният инструмент на тази мобилност е програма Еразъм+. Към настоящия момент ВМФ е установил партньорства с повече от 35 сродни образователни и научни институции в Европа. (Табл.1а и 1б).

Във ВМФ все повече се развива и утвърждава една нова възможност за мобилности, която предоставя и програмата Ерзъм+, чрез подписване на договори с частни ветеринарни клиники и лаборатории в чужбина за провеждане на стаж от студентите. През 2017 г. бяха подписани общо 8 такива договори с клиники във Франция (1 бр.), Англия (2 бр.), Испания (2 бр.), Кипър (2 бр.) и Гърция (1 бр.), в които студенти от ВМФ са провели летен стаж.

През настоящата учебна 2017-2018 г. в ТрУ са влезли близо 1 000 000 евро по програма Еразъм+. Освен това на състоялата се на 05.12.2017 г. в София, годишна Валоризационна конференция ТрУ е получил «Знак за качество» и Сертификат за цялостно изпълнение на проекта по Програма Еразъм+, Ключова дейност 1 «Образователна мобилност за граждани», сектор «Висше образование».

Преподавателската мобилност в страни от ЕС, Северна Македония и Р Турция за акредитирания период нарастват от **12** преподаватели през 2014/2015 г. на **21** през 2018/2019 г., а студентската мобилност за същия период общо за обучение и практика от **18** студента на **60 (Табл.2)**.

4.1.4. В ТрУ и ВМФ са създадени правила за включване на студенти и докторанти в изпълнение на научноизследователски проекти, регламентирани в „Правила за научноизследователската дейност“.

Ежегодно преподавателите от ВМФ се включват в разработване на десетки колективни или индивидуални научни проекти, целево финансирани от републиканския бюджет. В научноизследователските колективи на тези проекти се включват студенти и докторанти (Табл.3).

След приключване на изследванията студентите се включват в авторските колективи при публикуване на получените научни резултати (Табл.3). През периода 2014-2018 г. са публикувани общо **57 статии** с участие на студенти и докторанти, като **12** от тях са публикувани в научни списания, останалите са доклади на конференции.

ПК отбеляза, че през последната година от акредитирания период е намаляло участието на студентите в научни проекти. Ако това не е временно явление, необходимо е във ВМФ да се отдели специално внимание върху този проблем.

4.1.5. В ТрУ стриктно се спазват и прилагат разпоредбите на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи (ПМС № 215 от 12.08.2004 г., изм. ДВ бр.62 от 2013 г.). Данните от издадените дипломи за висше образование и сканирано копие на дипломата се въвеждат в Регистър на завършили студенти.

Във ВМФ се поддържат:

- Книга за регистриране на издаваните дипломи за висше образование;
- Главни книги на висшето училище.

Сроковете и редът на издаване на различните видове документи е регламентиран в Правилата за учебна дейност на Тракийския университет.

4.1.6. Обратната връзка и проследяемост на реализацията на завършилите ВМФ се осъществява чрез контакти с централното управление на БАБХ и нейните регионални подразделения, а също и със съдействието на Българския ветеринарен съюз и Съюза на ветеринарните лекари в България.. Директорите на областни дирекции на БАБХ предоставят информация за постъпилите при тях новозавършили ВМФ.

Резултати от проверката:

Критериите и процедурите по приема на студенти в ТрУ респ. във ВМФ са описани подробно в „Правила и процедури за провеждане на кандидатстудентски прием“ и са достъпни уеб-страницата на университета. През акредитирания период нараства броят на обучаващите се чуждестранни студенти във ВМФ –от 47 бр. през 2014/2015 г. до 91 бр. през 2019/2020 г.

Съществено внимание се обръща на мобилността на студентите, признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование, както на национално, така и на международно ниво, за което свидетелстват въвеждането на кредитната система, акредитирането на ТрУ от Асоциацията на европейските университети, както и получаването от BVQI сертификат за качество на обучение. ВМФ е член на EAEVE. ВМФ успешно е преминал и приключил процедура за Акредитация по европейски стандарти през 2015 г.

В ТрУ е разработена вътрешната нормативна база, върху която се изгражда академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина. Във ВМФ за периода 2013 – 2018 г. са сключени повече от 20 договора за мобилност на студенти и преподаватели по програмата ERASMUS+. Преподавателската мобилност в страни от ЕС, Северна Македония и Р Турция за акредитирания период нараства от 12 преподаватели (през 2014 г.) на 21 (през

2018 г.), а студентската мобилност за същия период общо за обучение и практика от 18 студента на 60.

Създадени са правила, които създават възможност за включване на студенти в научноизследователската дейност. През периода 2016-2018 г. са публикувани общо 57 статии с участие на студенти и докторанти, като 12 от тях са публикувани в научни списания, а останалите са доклади на конференции.

В ТрУ са предвидени правила, които гарантират спазване изискванията към съдържанието на основните оперативни документи, издавани за образование и квалификация на обучаващите се и завършващи всички специалности студенти.

Дипломата, която издава ТрУ след завършване на обучението съдържа всички реквизити, които се изискват от Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища и в „Правилата за учебна дейност на ТрУ”.

Създадена е система за регистриране реализацията на завършилите студенти. Данни за реализацията на завършилите кадри се набира чрез БАБХ и нейните подразделения, бюрата по труда, агенциите по заетостта, лични контакти с випускниците и потребителите на кадри, както и съсловните организации.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление/ специалност от регулираните професии

5.1.1. Приемането на работа на квалифициран академичен състав се извършва съгласно ЗВО, ЗРАС, Правилник за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилник за развитието на академичния състав в ТрУ и Правилник за устройство, дейност и управление на ТрУ.

Спазването на процедурите при приемане на работа на академичен състав се осигурява чрез контрол от Комисията за контрол върху процедурите за развитие на академичния състав (ККПРАС) на ВМФ. Контролните функции при жалби, свързани с дейността на ККПРАС се изпълняват от Централната комисия по НИД на ТрУ.

За периода 2013-2018 г. във ВМФ са назначени 14 нови преподаватели на ОТД и всички са до 34 години (млади изследователи по категоризацията на МОН).

5.1.2. Подборът и израстването на научни и преподавателски кадри в

България се осъществява при условията на непрекъснато изменящо се Законодателство.

Разпределението на академичния преподавателски състав на ВМФ (100 броя) по квалификационна структура и научни степени и длъжности е както следва: 55 хабилитирани преподаватели (със степен Доктор на науките - 16, със степен Доктор - 39); 45 нехабилитирани преподаватели (със степен Доктор - 23, без научна степен - 22).

- 18 професори (със степен Доктор на науките -14; със степен Доктор – 4);
- 37 доценти (със степен Доктор на науките -2; със степен Доктор – 35);
- 14 гл. асистенти (със степен „Доктор“ – 14);
- 31 асистенти (със степен „Доктор“ – 9; без научна степен – 22);

Хоноруваните преподаватели, които във ВМФ са относително нисък процент (12%), се назначават след обявен конкурс. Младите преподаватели отчитат своята работа в края на всяко шестмесечие и се атестират в края на всяка академична година. Традиционно младите преподаватели във ВМФ преминават съответно обучение:

5.1.3. Атестирането на академичния състав на ВМФ се извършва съгласно Вътрешни правила за атестиране членовете на академичния състав в ТрУ. През отчетния период правилата бяха актуализирани, при което отпадна възможността да не се извършва атестиране на преподаватели, които заемат изборни длъжности и такива, които са в период до 3 години преди пенсиониране. Задължителна част от крайната оценка от атестирането е студентското мнение. Регламентираният период за атестиране е 3 години за нехабилитираните преподаватели и 5 години за хабилитираните.

В периода 2013 – 2018 година процедурите за кариерно развитие на преподавателите са организирани по законовата рамка и правилниците на стария ЗРАСРБ (2002 г.). Във факултета е създадена балансирана система за стимулиране, насърчаване и подпомагане творческото и кариерно развитие на всеки един член на академичния състав. През периода 2013 – 2018 г. значителна част от академичният състав на ВМФ са преминали през процедури и успешни конкурси за развитие в научни степени и академични длъжности. Общо 66 преподаватели (66% от преподавателския състав на ВМФ) са били в процедури по ЗРАС. Това включва следните придобити академични степени и длъжности (Табл.4).

5.1.4. Университетът има подписана Университетска харта "Еразъм+" за периода 2014-2020, №: 80213-EPP-1-2014-1-BG-EPPKAZ-ESNE. В ТрУ са приети „Правила за организиране и осъществяване на мобилностите по програма "Еразъм+".

В ТрУ и в частност ВМФ съществува система за насърчаване на

академичната мобилност на преподавателите и служителите на ОТД (Табл.2). Само за 2017 г. са осъществени на 50 мобилности в чужбина, от които 10 мобилности са по програма Еразъм+. В тези мобилности са участвали около 30 преподаватели, като някои от тях са пътували по 2 пъти в годината. Основни ветеринарномедицински обмени са със образователни институции локализирани в следните градове: Лондон (Англия), Мюнхен (Германия), Атина (Гърция), Единбург (Шотландия), Москва (Русия), Барселона (Испания), Истанбул (Турция), Охрид (Македония), Берн (Швейцария), Пенсилвания (САЩ), Тимишоара (Румъния), Черна гора, Оксфорд (Англия, Гиресен (Германия), ХанOVER (Германия), Лисабон (Португалия), Лайпциг (Германия), Бърно (Чехия), Кошице (Словакия), Кордоба (Испания) и други.

Резултати от проверката:

В ТрУ съществуват специално разработени процедури, базирани на законовите изисквания за приемане на работа преподаватели по съответните дисциплини, притежаващи необходимата квалификация. Изискванията и етапите по тези процедури са публично оповестени в интернет страницата на ТрУ. За периода 2013-2018 г. във ВМФ са назначени 14 преподаватели на ОТД и всички са на възраст до 34 години.

Разпределението на академичния преподавателски състав на ВМФ (общо 100 бр.) по квалификационна структура е както следва: хабилитирани преподаватели 55 бр. (18 професори и 37 доценти); 14 гл. асистенти; 31 асистенти. Хоноруваните преподаватели са 12%.

Изградена е актуализирана система за атестиране и стимулиране академичното развитие на преподавателите. Задължителна част от крайната оценка при атестирането е студентското мнение чрез попълване на анкетна карта. Регламентираният период за атестиране е 3 години за нехабилитираните преподаватели и 5 години за хабилитираните. Общо 66 преподаватели (66% от преподавателския състав) са били в процедури по ЗРАС. Това включва следните придобити академични степени и длъжности: 28 в ОНС „Доктор“, 6 в ОНС „Доктор на науките“, 9 в „Главен асистент“, 18 в „Доцент“ и 11 в „Професор“.

Кариерното развитие на академичния състав в ТрУ е непосредствено обвързано с насърчаване на академичната мобилност в рамките на европейските програми за двустранно сътрудничество. За отчетния период по програма Еразъм+ се установява нарастване броя на преподавателите, осъществили обмен в чужбина. В рамките на Програма Еразъм+ са осъществени 56 изходящи и 21 входящи мобилности на студенти и преподаватели.

5.2. Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея.

5.2.1. Научноизследователската дейност е определяща за израстването на преподавателския състав на ВМФ в научен и професионален аспект. Минималните национални критерии са уточнени в Правилник за прилагане ЗРАС (от 2018 г.) и отразяват спецификата на професионалното направление.

Ръководството на ВМФ стимулира студентите и докторантите да участват във всички форми на научноизследователската дейност в приоритетните научни направления.. Ежегодните награди на Ректора на ТрУ включват и финансови бонуси за студенти от ВМФ с постижения в областта на науката. През 2017 са наградени 3-ма студента, а през 2018 – 4 студента за високи постижения. Студент от ВМФ е носител и на Национален приз "Студент на годината" под патронажа на Министъра на образованието и науката, в категория "Аграрни науки и ветеринарна медицина" за 2017 година.

През акредитирания период общият брой на публикации с участие на студенти и докторанти е **104**, от които **21** в научни списания и **83** в сборници от конференции. Участието на студенти в научни проекти общо за периода е 68.

За всички изследователи от Факултета е осигурен достъп до наличната научно-изследователската база – апаратура, информационни центрове (Интернет-доставка, библиотека, електронна база данни, между които ScienceDirect, Academic Search Complete, Springer Link, Ebso Publishing, VetMed Resource).

През 2017 г. целево от републиканския бюджет във ВМФ са финансирани общо 10 научни проекта на обща стойност 57 844 лв. В такива двустранни спогодби за периода от 2017 до 2018 година от факултета са **включени общо 11 преподаватели и докторанти**. и са привлечени средства на стойност 69618 лв. за периода 2016-2017 година. Сключени са и споразумения за разработване на международни научни проекти и кандидатстване по програма Horizon 2020 за 2017 г.- 8 бр.

От октомври 2018 г. по инициатива на МОН и по постановление на МС за ТрУ са осигурени средства на стойност 107 000 лв. за привличане на млади изследователи до 34 години и постдокторанти към екипите на ТрУ.

През последните 4 години целево от републиканския бюджет за научна дейност бяха финансирани **общо 79 научни проекта**, в които се включиха преподаватели от всички основни структурни звена на ВМФ. От тях **58 са дело на научни колективи**, ръководени от хабилитирани преподаватели, а **20 проекта са индивидуални разработки на асистенти**.

През акредитирания период са разработени 5 международни и национални проекти с ръководители или участници от ВМФ.

5.2.2. Един от основните измерители при оценяване на всяка институция, занимаваща се с наука е публикационната активност. В Табл.5 е посочена в

обобщен вид цялата научна и публикационна активност на членовете на Факултета през периода 2013 – 2017 г. Общият брой на научните публикации в пълен текст са 595, от които 445 в списания и 150 в научни томове и сборници. Публикациите в чужди списания с импакт фактор (ImpactFactor) са 175 броя.

При изчисление на средно аритметичен индекс на Хирш (h-index) на 1 преподавател се отчита h-index 2,75 за 2016 година и 3.01 за 2017 година. При индивидуалните стойности на h-index за преподавателите на ОТД, най-висока стойност се отчита h-index = 24 за усреднен период над 5 години (Google scholar) и отчита h-index = 20 за усреднен период 5 години (Scopus).

Резултати от проверката:

Създадени са условия за развитие на активна научноизследователска дейност, съобразена със законовите изисквания и се развива в две основни направления- “Медико-биологични науки” и “Клинични и приложни науки”. През акредитирания период преподавателите са участвали в разработването на 79 научноизследователски проекта, от които 20 са индивидуални разработки на асистенти. През последните 4 години целево от републиканския бюджет за научна дейност са финансирани общо 79 научни проекта, в които са включени преподаватели от всички основни структурни звена на ВМФ. От тях 58 са дело на научни колективи, ръководени от хабилитирани преподаватели, а 20 проекта са индивидуални разработки на асистенти. В научноизследователски проекти са участвали 68 студенти.

През акредитирания период академичният състав е публикувал 595 бр. научни публикации и 159 монографии, студии, учебници. От общия брой публикации 297 (39,4 %) са от участия в конгреси, конференции и симпозиуми. През периода са издадени 102 бр. (13,5 %) учебника и учебни помагала. В реферирани и индексирани списания и сборници са публикувани– 445 бр. (74,8%). В чуждестранни списания с ИФ са публикувани 175 (29,4%). Средно аритметичният индекс на Хирш (h-index) на 1 преподавател за 2016 г.е 2,75 и 3.01 за 2017 г- най-висока стойност се отчита h-index = 20 за усреднен период 5 години (Scopus).

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности по професионалното направление/ специалност от регулираните професии, както и подходяща среда за дистанционно обучение.

6.1.1. Сградният фонд на Факултета е достатъчен да обезпечи нуждите на основните структурни звена – катедри, клиники, лабораторно-диагностичен център, изолатори, стационари и база за експерименти. За осъвременяването на тази база през периода 2016 – 2018 година са закупени дълготрайни материални активи на стойности в развитие: **от 43 317 лв. през 2014 г. до 310 475лв. през 2018 г.**

За нормалното провеждане на учебната дейност във ВМФ е изградена солидна материално-техническа база като аудиторна площ, която може да бъде категоризирана в следните 4 групи:

- лекционни зали – 7 бр.;
- зали за семинарни занятия – 4 бр.;
- зали за упражнения – 78 бр.;
- зали за клинични занятия – 5 бр.

Общата застроена площ на тази база възлиза на 6362 m². Тя е изцяло завършена през 2005 година с последващи подобрения, преустройство и корекции. На един обучаван студент са осигурени 7,28 m². Като цяло катедрите във ВМФ разполагат с 1368 работни места за студенти или 176 на 100 студенти. Отделно 7-те лекционни зали са с капацитет от 60 - 160 места всяка една от тях (230 работни места на 100 студента).

На територията на ВМФ са изградени и функционират общо 60 научни лаборатории, които са на разположение на преподавателите, докторантите и студентите. Общата им площ възлиза на 5020 m² или отнесени към броя на студентите - 575 m² на 100 студенти.. Отнесени към броя на преподавателите тази площ е 43 m² на един преподавател. Отделно от това 96% от преподавателите разполагат с индивидуални кабинети.

Политики на биосигурността и безопасността на условията за труд и обучение

Проблемите на биосигурността на студентите, академичния и неакадемичен персонал стоят на постоянно внимание пред ръководството на факултета. Целта е да не се допуснат инциденти (травматизъм, инфекции). Освен това се преследва още възпитание на студентите в изграждането на навици гарантиращи тяхната лична безопасност.

ТрУ е сертифициран съгласно стандарт **ISO 9001:2015** от Центъра за изпитване и европейска сертификация..

Материалната база на ВМФ през последните 10 години е сериозно реновирана и подобрена. Оптимизирано е използването на наличния сграден фонд, като заедно с това е инвестирано в осигуряване с учебна, диагностична и научна инфраструктура.

6.1.2. ВМФ разполага с 227 бр. компютърни конфигурации, които са разположени в 3 компютърни зали (24 бр.), в лекционните зали (5 бр.), в

клиниките (11 бр.), в катедрите (172 бр.) и във Финансово-счетоводен отдел и Деканат (15 бр.). Студентите имат възможност да ползват и общоуниверситетските компютърни зали с 20 бр. компютри.

Всичко това обуславя едно сравнително добро съотношение на брой компютри на 100 студента (31.7) или 1 компютър на 3-ма студенти.

Общата площ на компютърните зали възлиза на 140 кв. м. и площ в кв. м. на компютърните зали на 100 студента - 17,9 кв. м.

Осигурена е безжична връзка с Интернет на територията на ВМФ.

6.1.3. Библиотека има дългогодишна обменна дейност с библиотеките на повече от 109 университета и научни институти от 39 страни на Европа, Азия и Америка.

Към библиографските описания на статиите от списания, които се получават в библиотеката се прикрепят уеб адреси и пълните текстове. Базата съдържа повече от 111 хиляди описания. Прикачени са 10216 уеб адреса и повече от 12 000 статии в пълен текст.

Библиотеката е депозитарна библиотека на ФАО за България - ежегодно във фондовете ѝ постъпват около 160 тома литература. Активно се развива Дигиталния център на библиотеката. Всички български списания и продължаващи издания, които постъпват в библиотеката от началото на 2016г. освен с библиографско описание са представени и с пълен текст в интернет каталога.

Бази данни, до които ТрУ има достъп през настоящата година: Academic Search Complete, MEDLINE Complete; CAB Direct; Rehabilitation Therapy in Video; Veterinary Education in Video; Web of Science; Web of Science Core Collection; Current Contents Connect; Data Citation Index – Derwent Innovations Index; KCI-Korean Journal Database; MEDLINE; Russian Science Citation Index; SciELO Citation; Zoological Record; SCOPUS; ScienceDirect ;

6.1.4. Като част от иновативните подходи за обучение във ВМФ е електронната платформа “Moodle”, предлагаща синхронно (чрез видео и аудио връзка между обучавани и обучители) и асинхронно дистанционно обучение.

6.1.5. Важен елемент от поддържането и развитието на научноизследователската дейност във ВМФ е включването на натрупания собствен и обобщен световен опит на познание по отделните аспекти на ветеринарната наука в учебници, учебни помагала, специализирани книги, студии и монографии. През периода 2016 – 2018 г. преподавателите от ВМФ са издали общо 20 учебника, ръководства за практически упражнения и учебни помагала.

6.1.6. Административното обслужване в ТрУ е регламентирано чрез необходимите оперативни документи, приети и оповестени в интернет страницата.

Резултати от проверката:

Материалната база на ВМФ е сериозно реновирана и подобрена през акредитирания период. За учебната дейност е осигурена солидна материално-техническа база, представляваща лекционни зали – 7, зали за семинарни занятия – 4, зали за упражнения – 78, зали за клинични занятия – 5, със застроена площ от 6362 m². На един студент са осигурени 7,76 m². Катедрите разполагат с общо 1368 работни места за студенти извън лекционните зали (с капацитет между 60 и 160 места), като са осигурени още 2,3 работни места на студент (230 работни места на 100 студента).

На територията на ВМФ са изградени и функционират общо 60 научни лаборатории, които са на разположение на преподавателите, докторантите и студентите. Общата им площ възлиза на 5020 m² или отнесени към броя на студентите - 575 m² на 100 студенти., а към броя на преподавателите - 43 m² на един преподавател.

За обучението на студентите е осигурена и специфична база: Клинико-диагностичен блок със стационари и Учебно-опитно стопанство, в което освен фермите за различни видове животни е оборудвана и семинарна зала с 30 работни места.

Обучението на студентите по специалността се извършва в общо 3 компютърни зали, обща площ 140 m² с 227 компютърни конфигурации. Всичко това обуславя едно сравнително добро съотношение на брой компютри на 100 студента (31.7) или 1 компютър на 3-ма студенти. Общата площ на компютърните зали възлиза на 140 кв. м. или на 100 студента - 17,9 кв.м.

За обучението на студентите от ВМФ се използва богатият библиотечен фонд на университетската библиотека на ТрУ. Фондът на библиотеката възлиза на **348 375 тома** в областта на аграрните, медицинските и ветеринарномедицинските науки.

Като част от иновативните подходи за обучение във ВМФ се използва и разработената електронна платформа “Moodle”, предлагаща синхронно (чрез видео и аудио връзка между обучавани и обучители) и асинхронно дистанционно обучение. През периода 2013-2017 г са издадени общо 102 учебника и учебни помагала.

През периода 2016 – 2018 г. преподавателите от ВМФ са издали общо 20 учебника, ръководства за практически упражнения и учебни помагала.

Административното обслужване в ТрУ е регламентирано чрез необходимите оперативни документи, приети и оповестени в интернет страницата.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

7.1. Институцията има изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалността от регулираната професия и последващата реализация на завършилите.

Информационното осигуряване на Системата за управление на качеството на обучение е описано и регламентирано в Наръчник по качество на обучението на ТрУ, съгласно който: *„Повишаването на качеството на обучение се постига чрез непрекъснато оценяване и самооценяване на дейностите в университета, обуславящи постигане качество на обучението.“*

През месец април 2016 г., в резултат на продължителна координирана работа между отделните структурни звена на ТрУ и с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на ЕС, е създаден нов Web-портал на ТрУ върху нова софтуерна платформа (<http://uni-sz.bg/>). Създадена е и „Интегрирана управленска информационна система“ (ИУИС), в която се водят подробни досиета на всички студенти в ТрУ, както и информация относно студентския им статус (<http://app.uni-sz.bg/iuis/pages/login.jsf>).

7.1.1. -профил на студентската популация:

Броят на първокурсниците в период от 2013/2014 г. до 2017/2018 г. варира в зависимост от утвърдения прием и броя на студентите в платена форма на обучение.

Общият брой на записаните студенти в специалност „Ветеринарна медицина“ през отчетния период е 925, като 584 от тях са жени (63,1%) и 341 са мъже (36,9%). Броят на чуждестранните студенти (без българско гражданство) е 141, т.е. 15,2% от общия брой записани студенти по специалността.

-развитие, успех на студентите и процент на отпадналите:

Информацията относно успеваемостта на студентите през всеки семестър се проследява на катедрено, факултетско и университетско ниво. От Интегрираната управленска информационна система на ТрУ по всяко време може да бъде извлечена информация относно успеваемостта на студентите и процентът на отпадналите. Резултати от успеваемостта на студентите и процентът на прекъсналите студенти периодично се обявяват на Web-страницата на ВМФ в раздел „Обучение“.

-студентското удовлетворение от програмите:

Резултатите от последното проучване на мнението на студентите от V курс, специалност „Ветеринарна медицина“, проведено през 2018 г., показват следното: 72% от запитаните студенти оценяват седмичния разпис на занятията като „много добър“ или „приемлив“; 64% са удовлетворени от учебния план по специалността; 74% смятат, че получават необходимата помощ и контрол от страна на преподавателите си при подготовка на самостоятелни разработки.

-учебните ресурси и наличната подкрепа за студентите:

Всички въпроси, свързани с администрирането на учебната дейност и обезпечаването на студентите с услуги като регистрация, разпределение по групи за обучение, осигуряване със седмични графици за лекциите и практическите занятия се извършват от експертите в Учебен отдел на ВМФ. Всички тези дейности, които се извършват в отдела са регламентирани в „Правилник за административно обслужване на студенти и докторанти“.

За цялостно административно обслужване на чуждестранните студенти е създаден и функционира „Отдел за работа с чуждестранни студенти“.

Относно всички въпроси, касаещи студентската международна мобилност (напр. по програмата ЕРАЗЪМ+) ангажиментът е възложен на определен от Деканското ръководство и избран от Факултетния съвет *Отговорник по международното сътрудничество* на факултета, както и временни комисии. На ниво Университет в процес на въвеждане е тюторна система, която се базира на „Правила за въвеждане на тюторна система в Тракийски университет“.

- кариерното развитие на завършилите:

Към ТрУ е изграден *Център за кариерно развитие*, чиято дейност е регламентирана с „Правилник за организацията и дейността на *Център за кариерно развитие при ТрУ*“. Основната цел на центъра е осигуряване на висококачествени услуги на студентите в областта на кариерното консултиране и развитие с цел подпомагане на прехода им от образование към успешна професионална реализация.

- информация за оценката на потребителите за подготовката на завършилите специалността:

Информацията относно оценката на потребителите на кадри за подготовката на студенти, се получава чрез анкетни проучвания на университетско и факултетско ниво. Резултатите от последното проучване показват, че значителен процент от запитаните работодатели определят възпитаниците на ВМФ като конкурентоспособни на пазара на труда (Фиг. 1 и 2), а 100% отговарят, че биха наели на работа завършилите ВМФ.

7.1.2. Проучването на мнението на завършили специалисти от ТрУ за професионална реализация е регламентирано с вътрешни правила и процедури. Във Web-страницата на ВМФ – раздел „Alumni“, е осъществена препратка към Alumni на ТрУ. В раздел „Alumni“ на официалния Web-сайт на ТрУ фигурират електронна форма за регистрация, както и възможност за online попълване на карта за обратна връзка за качество на подготовка в ТрУ от завършили специалисти (<http://www.uni-sz.bg/alumni/>).

Процентът на официално регистрираните безработни сред завършилите ВМФ при ТрУ през предходните 5 години възлиза на 2,7%. Статистиката за реализация по най-често заемани длъжности за последните 5 години е следната:

38,43% от завършилите професионалното направление „Ветеринарна медицина“ са ветеринарно-медицински специалисти; 10,75% са държавни служители; 9,11% са самоосигуряващи се лица; останалите 41,71% заемат други длъжности или професии.

7.1.3. На разположение на ВМФ е и фондът на Университетската библиотека. Информационното осигуряване на студенти, докторанти и преподаватели се осъществява и чрез абонаментен достъп до международни бази данни. Освен това, на Web-страницата на библиотеката в раздел „Други ресурси“ са налични и препратки към редица бази данни със свободен достъп и безплатен пробен достъп.

Резултати от проверката:

ВМФ, като част от структурата на ТрУ, разполага със съвременен Web-портал и внедрена Интегрирана управленска информационна система (ИУИС), чрез която може да бъде извлечена пълна информация и статистика относно профила на студентската популация. Обобщени справки и документи се събират, анализират и съхраняват. Общият брой на записаните студенти в специалност „Ветеринарна медицина“ през отчетния период е 925, като 584 от тях са жени (63,1%) и 341 са мъже (36,9%). Броят на чуждестранните студенти (без българско гражданство) е 141, т.е. 15,2% от общия брой записани студенти по специалността.

В Web-страницата на ВМФ – раздел „Alumni“ фигурира електронна форма за регистрация на завършилите. На ниво Университет в процес на въвеждане е тюторна система. В ТрУ има изградена система за връзка със завършилите студенти. Процентът на реализиралите се възпитаници на ВМФ или заемащи длъжност по призвание през отчетния период е 67,21%, а 2,7% не работят по специалността.

Има изградена информационна система, която поддържа информационни масиви за световните постижения във ветеринарномедицинската наука. Информационното осигуряване, освен с университетската библиотека, се осъществява и чрез абонаментен достъп до международни бази данни.

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и леснодостъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление/специалност от регулирана професия.

8.1.1. От 2016 г. към Ректората на ТрУ е създадена и функционира „Комисия по информационна и медийна дейност“ за създаване на организация за популяризиране на информацията, касаеща образователните,

научноизследователските и художествено-творческите дейности в ТрУ и неговите структурни звена.

Образователните цели на специалностите по професионално направление „Ветеринарна медицина, както и работата на научните колективи във ВМФ, са достойни на широката общественост. На Web-страницата на ВМФ е публикувана пълна и актуална информация, касаеща обучението по специалност „Ветеринарна медицина“ – учебен план, квалификационна характеристика, анотации, лица за контакт и др.

8.1.2. На Web-страницата на ВМФ в раздели „Обучение“ и „Студенти“ е поместена пълна информация, необходима за „жизнения“ цикъл на обучение на студентите – „Правилник за устройство, дейност и управление на ВМФ“, учебни планове, графици и разписания за практически, семинарни занятия и лекции, информация относно студентски стажове и практики, графици за изпити и редица други текущи обяви.

8.1.3. На Web-страницата на Центъра за кариерно развитие системно се публикува актуална информация относно предложения за студентски стажове, стипендии и конкурси, възможности за допълнителни обучения, обяви за свободни работни места по различните специалности и др. Центърът за кариерно развитие ежегодно организира и срещи между студенти и работодатели по време на т.нар. „Дни на кариерата“. ВМФ организира единственото за България специализирано ветеринарномедицинско изложение „Булвет Медика“. Изложението има за цел да събере на едно място студенти по професионалното направление, практикуващи ветеринарни лекари и сродни специалисти от сферата на науката, практиката и бизнеса.

8.1.4. Периодично ВМФ организира и провежда международни научни конференции, като в рамките на петгодишния отчетен период са организирани две такива конференции, а именно – Международна юбилейна научна конференция „90 години Ветеринарномедицински факултет в България“ (2013 г.) и Международна научна конференция „Ветеринарната медицина в полза на хората“ (2017 г.). Резюмета на представените научни разработки се публикуват в Supplementum на *Bulgarian Journal of Veterinary Medicine (BJVM)*. Резултати от научната продукция на студенти и преподаватели от ВМФ също така се публикуват в научното списание на ТрУ – *Trakia Journal of Sciences*.

8.1.5. Пълна и лесно достъпна информация, относно условията за мобилност, възможностите за кандидатстване и сключените договори за сътрудничество, се помества на Web-сайта на ТрУ в раздел „Обучение“ – подраздел „Мобилности“, както и в раздел „Международна дейност“.

Резултати от проверката:

ВМФ има изградена организация за оповестяване на актуална, ясна и коректна информация относно образователната, научноизследователската и

художествено-творческата дейност на професионалното направление.

Университетът публикува в Интернет сайта актуална информация, предназначена за настоящите и бъдещите студенти, както и за обществеността, очертаваща целия „жизнен” цикъл на обучаемите.

ТрУ поддържа високо ниво на информираност на студентите относно техните права, задължения и възможности, за сроковете и условията на обучение, учебната документация, професионалната квалификация и перспективите за тяхната реализация. С цел популяризиране на специалността и разкриване на възможностите за професионална реализация на студентите, преподавателите работят съвместно с Центъра за кариерно развитие за събиране и поддържане на необходимата информация за пазара на труда.

Създадени са оптимални условия за разпространение на изследователските резултати на преподавателския състав. Това се осъществява чрез публикуване на научни трудове, монографии, учебни пособия, реферати в различни издания.

Условията за мобилност на студенти и преподаватели са достъпни чрез оповестяване по различни, подходящи за целта начини. За периода 2013-2017 г. по Програма Еразъм+ са осъществени 56 изходящи и 21 входящи мобилности.

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление/специалност от регулирана професия.

9.1.1. Съществува система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес, включващи:

- **актуалност на учебните програми и потребностите от промяна;**
- **активната позиция на студентите в процеса на професионалната им подготовка;**
- **постиженията на студентите в хода на професионалната им подготовка;**
- **качеството на преподаване, съотнесено към съвременните изисквания за личностяване на образователния процес;**
- **организацията и възможностите за динамична промяна на образователната среда;**
- **мнението на студентите за качеството на получените знания, съдържанието на учебния план, учебните програми, методите на преподаване и на тази основа перспективата за професионална**

реализация по специалността.

9.1.2. След всяка зимна, лятна и ликвидационна сесия се оценява успеваемостта на студентите по задължителни и избираеми учебни дисциплини. Отчита се както средна успеваемост по курсове, успеваемостта по учебни дисциплини, а също и разпределението на оценките по скалата от най-ниска (слаб 2) до най-висока (Отличен 6).

В тази връзка през отчетния период 2013-2018 г. са предприети следните мерки: на студентите се осигурява широк достъп до учебните материали за самоподготовка (презентации или свитъци от лекционни курсове, упражнения, тестове за самоподготовка), които се предоставят от водещите преподаватели. Създават се електронни модули към учебните дисциплини чрез системата за електронно обучение (<http://edu.uni-sz.bg/>), в които студентите по всяко време на денонощието да могат да влизат с индивидуалните си пароли и да разглеждат учебния материал, темите, видеоклипове, снимки, скици на практически занятия, тренировъчни тестове по теми, казусни задачи, тематични разработки от преходни студенти и др. В периода 2013-2018 г. са създадени 21 електронни учебни дисциплини и модулни курсове за обучение на студенти. Въвеждат се материални стимули - стипендии за висок успех, годишни награди на Ректора за постижения в обучението или науката и др.

Резултати от проверката:

Съществува система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. Ежегодно се анкетират студенти, абсолвенти и потребители на кадри. Личностно ориентираното обучение във ВМФ е широко прилагано, както в теоретичното, така и в практическото обучение на студентите.

Голямата част от студентите (80-90 %) са удовлетворени от съдържанието на учебния план, като над 85% от тях дават много висока оценка за нивото на изучаваните дисциплини. Абсолвентите считат, че равнището на взискателност при оценяване на знанията и компетентностите по повечето дисциплини е високо (между 55 и 65%). По-малко от 3 % мислят, че е недостатъчно, а не могат да преценят 12 – 14%. Голям е процентът на абсолвентите, които считат, че в процеса на обучение развиват професионални умения – между 65 – 80%.

За повишаване интереса и успеваемостта, студентите са обезпечени с материали за самоподготовка. Използва се мултимедийно представяне на учебния материал с много снимки, материал от практически казуси, линкове към специализирани курсове или видеоклипове на чужди университети.

Студентите се стимулират за участие в научноизследователски колективи, провежда се индивидуална работа, стимулират се морално и

материално, чрез получаване на награди, сертификати, призове и стипендии. Във ВМФ са създадени 21 електронни учебни дисциплини и модулни курсове за обучение на студенти (<http://edu.uni-sz.bg/course/index.php?categoryid=4>).

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление/специалност от регулирани професии.

10.1.1. Вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав на ТрУ се одитира на две равнища: външно и вътрешно. Според нормативните документи - Наръчник по качество на обучението, вътрешните одити се провеждат ежегодно или по указания на ръководството на университета или на структурните звена.

ВМФ е направил постъпки за Европейска акредитация. С решение от 24 ноември 2015 г. е дадено пълно одобрение на ВМФ.

10.1.2. Участието на преподавателите в различните експертни съвети на БАБХ също допринася за проучване мнението на ветеринарните лекари. Периодично се проучва мнението на ветеринарните лекари, работещи в различните сфери чрез попълване на **Карта за обратна връзка**.

ВМФ добива информация за състоянието на пазара на труда чрез изградения Център за кариерно развитие. Основен инструмент за проучването на пазара са анкетните карти за работодатели и за проучване на професионалната реализация на студентите, завършили ТрУ.

10.1.3. Семестриалните изпити се провеждат от хабилитирани и нехабилитирани преподаватели. Включването на външни за университета лица в комисиите за провеждане на държавни изпити е регламентирано в Правилника за устройство, дейност и управление на ТрУ

10.1.4. Постоянната комисия по САНК въз основа на анализа на изискуемия доклад на висшето училище и приложения доказателствен материал е установила, че формулираната препоръка в решението на Акредитационния съвет от 06.02.2014 г. (протокол № 3), се изпълнява.

При изпълнението ѝ са постигнати следните конкретни резултати:

1. Ръководството на ВМФ е организирано среща с ръководството на Националната агенция по безопасност на храните в края на м. май 2014 г.
2. Направен е проект за откриване на професионалното направление „Ветеринарна медицина и са създадени магистърските програми по „Ветеринарна администрация“ и „Санитарна микробиология и безопасност на храните“ и към тях са привлечени студенти, което

гарантира разширяване спектъра на заеманите от възпитаниците на ВМФ позиции в държавните ветеринарни структури.

3. Ръководството на ВМФ е предприело действия за укрепване на връзките със
съсловна организация Български ветеринарен съюз (БВС) като за целта е създадено ядро от преподаватели от факултета , които са станали организирани членове на БВС.
4. Регулярно ВМФ е домакин на прояви на съсловната организация и поддържа
перманентни контакти с нейното ръководство както на национално, така и на регионално ниво.

Резултати от проверката:

По 10.1.1. Във ВМФ се провеждат регулярно процеси на самооценки и външни одити от агенции, които установяват способността на професионално направление „Ветеринарна медицина“ да се усъвършенства, изпълнявайки указаните препоръки. През акредитирания период са извършени две процедури за външно оценяване от EAEVE и ECOVE, като ВМФ получава пълно одобрение.

По 10.1.2. Обратната връзка и проследяемост на завършилите студенти се извършва чрез срещите с ръководството на БАБХ и нейните регионални дирекции, както и от ръководствата на съсловните организации - БВС и СВЛБ, и техните регионални структури и подразделения. Периодично се проучва мнението на ветеринарните лекари, работещи в различните сфери чрез попълване на **Карта за обратна връзка**.

По 10.1.3. Семестриалните изпити се провеждат от хабилитирани и нехабилитирани преподаватели от ВМФ и преподаватели от други звена, както и външни за ТрУ, което е регламентирано с правилниците на университета и факултета.

По 10.1.4. След направената проверка за изпълнението на препоръките от предходната акредитация и САНК, **Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина счита, че са предприети редица конкретни мерки за подобряване връзката с държавната администрация и със съсловните организации.**

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ВМФ е основно структурно звено на ТрУ, в което се осъществява обучение по специалност от регулираните професии „Ветеринарна медицина“. Завършилите факултета придобиват образователно-квалификационна степен „МАГИСТЪР“ и професионална квалификация „ветеринарен лекар“. Те могат да продължат обучението си за получаване на образователна и научна степен „ДОКТОР“, както и да специализират по избрано от тях направление на клиничната ветеринарна медицина, контрол на храните от животински произход, ветеринарна администрация, екология и опазване на околната среда. Тракийският университет - гр. Стара Загора не превишава капацитета на специалността от регулираните професии “Ветеринарна медицина”, определен с решение на Акредитационния съвет на НАОА – 1100 студенти.

Основната обществено значима мисия на ВМФ е да предоставя базови знания и да осигурява условия за придобиване на умения по всички основни аспекти на ветеринарната професия, както и да обезпечавя професионалното израстване на специализанти и докторанти в отделните области на ветеринарната медицина. Чрез професионалната реализация на своите възпитаници ВМФ дава своя принос в цялостната политика за повишаване качеството на живота на населението в Р България, както и на други народи.

Към настоящия момент ВМФ при ТрУ е единствената в Р България структура от системата на висшето образование, включена в процедура за оценяване и акредитация на европейско ниво. През 2015 г. ВМФ е получил оценка „Пълно одобрение“. В резултат на тази процедура факултетът е отбелязал сериозен напредък, основните елементи на който се заключават в следното:

- През 2013 г. е утвърден нов учебен план, хармонизиран с Директива 36 и Директива 55 на Европейския съюз и в пълно съответствие с приетите от Министерския съвет на Р България Единни държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалност от регулираните професии „Ветеринарна медицина“.
- Актуализирани са програмите на действащите и са въведени четири нови задължителни и две нови избираеми учебни дисциплини, включени в учебния план на специалността „Ветеринарна медицина“.
- Изпълнени са изискванията на Наредба № 21 от 2004 г. за прилагане на Система за натрупване и трансфер на кредити - общо 360 кредита по Европейската система за трансфер на кредити (ECTS), от които 300 за аудиторна и извънаудиторна заетост за изучаваните дисциплини и 60 за преддипломен стаж и за дипломиране.
- Приет е нов Правилник за устройство, дейност и управление на ВМФ, съответстващ на националните законодателни промени.
- Преструктуриран и реновиран е Университетският клинично-диагностичен

комплекс (УКДК), който е регистриран по българското ветеринарномедицинско законодателство.

- Реновирани са трите основни клиники на факултета и болничните стационари към тях. Направени са подобрения с оглед осигуряване на подходящи условия за животните и гарантиране на тяхното благополучие.
- Изградена е факултетска **биобаза** за отглеждане на стопански животни, домашни месоядни животни за компания и за лабораторни животни, предназначени за образователни и научни цели.
- През изтеклите години на акредитирания период са инвестирани значителни средства за подобряване на наличната материална база, на учебната, научна и диагностична инфраструктура, както и за подобряване условията за обучение на студентите и специализантите.
- Направена е сериозна крачка в посока на гарантиране биосигурността на студентите в процеса на обучение, както и на подобряване практиките за поддържане на системата за гарантиране благополучието и хуманното отношение към животните.

Прилагането на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалността „Ветеринарна медицина“ (в сила от учебната 2016-2017 г.) гарантира, че завършилият специалист придобива необходимите знания, умения и компетентности по Националната квалификационна рамка и по Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации.

Изложеното в доклада дава основание на Постоянната комисия по Аграрни науки и ветеринарна медицина да предложи на Акредитационния съвет на НАОА:

Да бъде дадена програмна акредитация на обучението в образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност от регулираните професии „Ветеринарна медицина“.

Да бъде увеличен капацитета за обучението в образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалността „Ветеринарна медицина“ на ТрУ на от 1100 на 1200 студенти.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ:

1. Изграждане на съвременен вивариум на ВМФ, необходим за учебния процес и научно-изследователската дейност.

Срок: 6 години

**Председател на ПКАНВМ:
проф. д.н. Тодор Кертиков**

Таблица 1.а. Студентска мобилност програма „Еразъм + “

Година	Тру	ВМФ		
		Изходяща	Входяща	Общо
2015-2016	77	20	0	21
2016-2017	79	33	4	37
2017-2018	-	45	10	55

Таблица 1.б. Преподавателска мобилност по програма „Еразъм + “ в страни от ЕС, Македония и Турция

Година	Студенти		
	Обучение	Практика	Общо
2014-2015	5	13	18
2015-2016	3	20	23
2016-2017	3	30	33
2017-2018	3	57	60

Таблица 2. Мобилности на преподаватели на ВМФ към държави в чужбина и от преподаватели на университети в чужбина към ВМФ

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Изходяща мобилност от ВМФ	12	10	14	21
Входяща мобилност във ВМФ	0	6	10	5

Таблица 3. Брой студенти от ВМФ участвали в научни конференции и научни проекти

	2013	2014	2015	2016	2017
В конференции	18	11	10	11	33

В научни проекти	17	8	18	18	7
-----------------------------	----	---	----	----	---

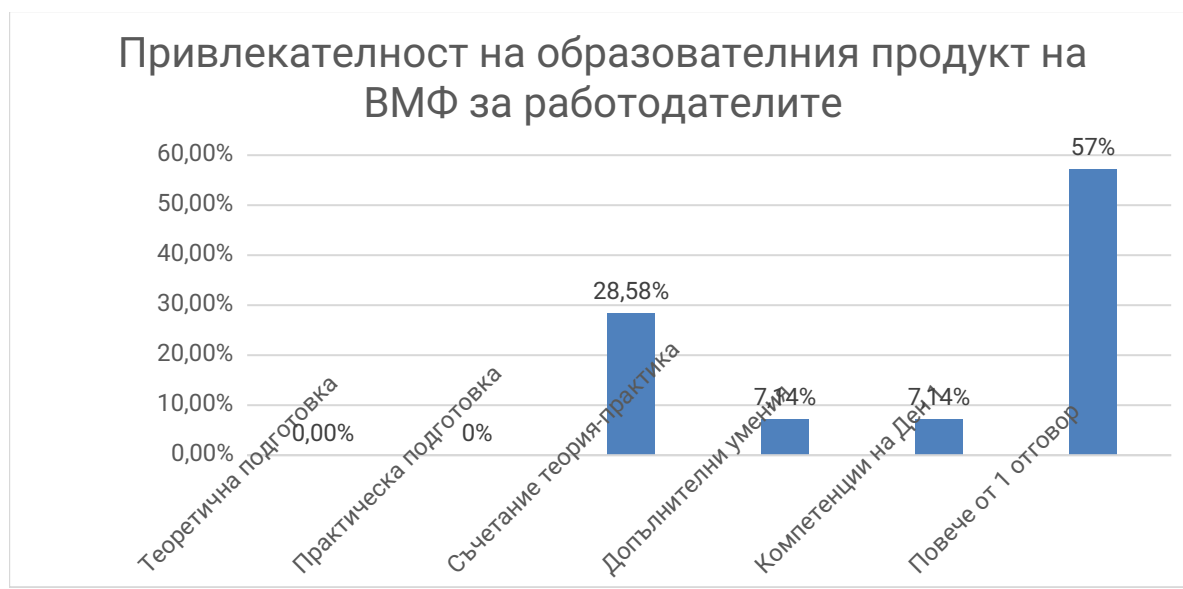
Таблица 4. Кариерно развитие чрез процедури по ЗРАСРБ при преподавателите във ВМФ

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
„Доктор“	1	8	8	7	2	2
„Доктор на науките“	3	-	-	-	3	-
„Главен асистент“	1	2	2	1	1	2
„Доцент“	2	3	5	2	3	3
„Професор“	6	2	1	-	-	2

Таблица 5. Публикационна дейност на преподавателите

Показатели	Брой	Относителен дял, %
Научни публикации	595	78,9
Учебници и учебни помагала	102	13,5
Монографии, студии	57	7,6
Общопубликации, монографии, студии, учебници	754	100,0
Публикации в реферирани научни списания и сборници	445	74,8
Публикации с импакт фактор и/или импакт ранг	175	29,4

Фиг. 1. Фактори, определени като най-важни за получаваната във ВМФ подготовка по мнение на работодателите, 2018 г.

Фиг. 2. Мнение на работодателите относно конкурентоспособността и професионалния принос на дипломираните в професионалното направление във ВМФ, 2018 г.

